REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS/VLADA KOSOVA-GOVERNMENT OF KOSOVO
MINISTRIA E SHËNDETËSISË/MINISTARSTVO ZDRAVLJA/MINISTRY OF HEALTH
Njësia Org. / Org.Jedinica / Org Unit 02
Nr. Prot: / Broj Prot. / Prot.No 05-4807
Nr.i faqeve / Br.stranica / No.pages -6-
Data: / Datum: / Date: 08 / 07 / 20 26
Prishtinë / a

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Ministria e Shëndetësisë/Ministry of Health/Ministarstvo Zdravstva

PROCEDURA STANDARDE OPERATIVE/PSO

EMRI I PSO: MARRJA, TRANSPORTI DHE KULTIVIMI BAKTERIAL I STRISHOS URETRALE (ITGJ01/V1.0)

PËRMBAJTJA: DOKUMENTI PËRFSHIN HAPAT KRYESORË TË MARRJES SË MOSTRAVE, TRANSPORTIT DHE KULTIVIMI BAKTERIAL I STRISHOS URETRALE, DUKE SIGURUAR QË TESTIMI TË KRYHET NË MËNYRË TË SAKTË DHE TË STANDARDIZUAR PËR IDENTIFIKIMIN E BAKTERIEVE PATOGJENE NË STRISHO URETRALE

VERSIONI: 1.0
DATA E APROVIMIT:07.07.2026
AUTOR: MSH/IKSHPK
NR. I HAPAVE: VI
NR. I NËNHAPAVE: 31

APROVUAR: Jahë Gecaj
U.D. Sekretar Përgjithshëm, Ministria e Shëndetësisë

V.V.

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVA - QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - MINISTRIA E SHËNDETËSISË - MINISTARSTVO ZDRAVLJA - MINISTRY OF HEALTH
Prishtinë / a

QËLLIMI	QËLLIMI I KËSAJ PSO ËSHTË TË SIGUROJË NJË QASJE TË STANDARDIZUAR PËR MARRJEN E MOSTRËS, TRANSPORTIN DHE KULTIVIMIN E STRISHOS URETRALE, PROCEDURA E PËRSHKRUAR DUHET TË ZBATOHET NGA GJITHË PERSONELI LABORATORIK.
NDËRLIDHJA ME AKTET	• LIGJI NR. 08/L-200 PËR PARANDALIMIN DHE KONTROLLIN E SËMUNDJEVE NGJITËSE, • PLANI STRATEGJIK KOMBËTAR PËR LABORATORE 2024-2030; • DORACAKU PËR MENAXHIMIN E CILËSISË NË LABORATORË; • EUCAST CLINICAL BREAKPOINTS AND DOSING OF ANTIBIOTICS 2026.
LISTA E SHKURTESAVE	• PSO - PROCEDURA STANDARDE OPERATIVE; • PPM - PAJISJET PERSONALE MBROJTËSE; • EUCAST- EUROPEAN COMMITTEE ON ANTIMICROBIAL SUSCEPTIBILITY TESTING; • MRSA-METHICILLIN RESISTANT STAPHYLOCOCCUS AUREUS; • ITGJ- INFEKSIONET E TRAKTIT GJENITAL; • PMN-POLIMORFONUKLEARE; • MALDI-TOF- MATRIX-ASSISTED LASER DESORPTION/IONIZATION TIME-OF-FLIGHT.

PROCEDURA

Nr.	HAPI	NËN-HAPAT
[I]	Zbatimi i masave për menaxhim të mostrave	1. Mostra merret nga urologu/infermieri në ordinancën/zyra e pranimit në IKSHPK; 2. Mostra transportohet deri në laboratorin e diagnostikimit të mostrave gjenitale; 3. Laboranti kryen pranimin, inspektimin dhe ndarjen sipas kritereve të pranimit/refuzimit të përcaktuara në Doracakun e Cilësisë.
[II]	Reagjentët dhe pajisjet që janë të nevojshme për testim:	1. Sigurohu që të gjitha pajisjet dhe reagentët e mëposhtëm janë të disponueshëm dhe funksionalë para fillimit të testimit; **1.1.Pajisjet përfshijnë:** a. Flaka e Bunsenit; b. Ansa bakteriologjike me majë shpuese me dorëz metalike; c. Inkubator 37° C, O_2 ; d. Inkubator 35-37° C 5-10% CO_2; e. Inkubator 24-27 ° C; f. Frigorifer 4-8° C dhe -20° C; g. Turbidometri (McFarland); h. Pipeta automatike 20-100 µl; i. Vazhduese të pipetës 100 µl; j. Sistemi identifikues automatik (Vitek, MALDI-TOF); k. Vizorja, matësi i zonës së inhibimit; 1.2.**Reagjentët e nevojshëm**: a. H_2O_2 3 %; b. Disqet e Bacitracinës (0.04 njësi); c. Disqet e Antibiotikëve; d. Kiti për ngjyrosjen Gram; e. Alkool 70 % dhe 96%; f. Kiti komercial i përcaktimit antigjenik të grupeve Lancefield të Streptokokut; g. NaCl 0.9%; h. Testi i Koagulazës; i. Testi i Optohinës; j. Testi i Oksidazës; k. Terreni kromatik për MRSA. **1.3.Materiali:** a. Mediumet ushqyese; b. Ansa bakteriologjike një përdorimëshe; c. Dorëza Nitrile një përdorimëshe S,M, L; d. Qese Biohazard dhe laps-ngjyrë e përhershme; majë e dyfishtë; e. Pajisjet Personale Mbrojtëse (PPM); f. Pako akulli, çantë transporti;

[III]	Veprimet laboratorike të marrjes dhe transportit të mostrës	1. Marrja e mostrës bëhet me tampon uretral; 2. Futet një strisho e hollë me një dorezë plastike ose teli dhe një majë prej fije artificiale ose dacron 2-3 cm në uretër, rrotullojeni 2-3 herë dhe mbajeni për disa sekonda për të thithur përmbajtjen nga uretra; 3. Mostra merret të paktën një deri në tre orë pas urinimit të fundit dhe para rrjedhës së parë të urinës; 4. Mostrat duhet të dorëzohen menjëherë në laboratorin e mikrobiologjisë ose të vendosen ne terrene transportuese; 5. Mundësia e kultivimit te Neisseria gonorrhoeae zvogelohet ndjeshëm pas 24 h të marrjes së mostrës;
[IV]	Veprimet laboratorike të kultivimit	1. Verifikohen mediumet dhe kontrollet e cilësisë; 2. Shënohet Agar Gjak, Agar Cokolade, Macconkey Agar me ID të mostrës; 3. Inokulimi bëhet me teknikë aseptike; 4. Inkubohet në: a. 35–37°C; b. 5–10% CO_2; c. 16–24 h, me lexim në 40-72 h. (sipas tabeles1 të shtojca 1); 5. Preparati mikroskopik- ngjyrosja behet sipas Gramit; 6. Mostrat nga pacientët pa simptoma të uretritit ose që nuk janë në rrezik të lartë për sëmundje seksualisht të transmetueshme dhe që nuk kanë numër të konsiderueshëm të leukociteve nuk duhet të përpunohen më tej; 7. Në rastet kur të dhënat epidemiologjike dhe klinike nuk dihen, çdo mostër uretrale përpunohet për patogjenë tipikë të uretritit pavarësisht gjetjeve mikroskopike; 8. Kur leukocitet nuk janë të pranishme në numër të konsiderueshëm, mostrat nuk përpunohen për patogjenë të rrallë bakterialë (enterobaktere, streptokoke, stafilokoke);
[V]	Veprimet e laboratorike të përpunimit të mostrës pas kultivimit	1. Mikrobiologu ekzaminon pas inkubimit 24h-48 h të pllakave Petri, praninë e rritjes së baktereve ku kolonitë bakteriale analizohen bazuar në: a. madhësi, b. ngjyrë; c. morfologjinë; d. vetitë hemolitike (alfa, beta, ose gamma); e. modelet e inhibicionit të rritjes (p.sh., në MacConkey agar) dhe çdo veçori tjetër dalluese të kolonive; 2. Nëse mikrobiologu përcakton se kultura ka rezultuar negative në prani të kolonive të baktereve patogjene pas 24-48 h inkubimi, nuk kërkon shtesë për përpunim të mëtejmë dhe raporton rezultatin si: **"Nuk ka rritje te baktereve patogjene";**

		3. Nëse ka rritje të dyshimtë të kolonive të baktereve patogjene, mikrobiologu specifikon cilat teste adekuate biokimike (ose sisteme të automatizuara), varësisht nga izolati i dyshuar, duhet të performohen dhe t'i shënojë në listën përcjellëse të mostrës; 4. Këto teste biokimike përfshijnë /kolonitë e dyshimta testohen me: a. Test oxidazë; b. Test koagulaze; c. Test optohine; d. Identifikim Streptococcus (gr. A, B,C, G) ; e. MALDI-TOF ose Vitek; 5. Mikrobiologu specifikon llojin e testit të ndjeshmërisë ndaj antimikrobikëve, bazuar në udhëzuesit e EUCAST 2026; 6. Përgatitja mikroskopike: Tregoni numrin e qelizave polimorfonukleare dhe praninë e mundshme të mikroorganizmave; 7. Gjetjet mikroskopike që sugjerojnë uretritin: a. ≥ 5 Leukocite për fushë pamje nën zmadhim 1000x në sekrecionin uretral ose në tampon, duke ekzaminuar zonën me numrin më të lartë të leukociteve (PMN); 8. Gjetjet mikroskopike që nuk sugjerojnë uretritin: a. < 5 Leukocite për fushë pamje nën zmadhim 1000x në sekrecionin uretral ose në tampon, duke ekzaminuar zonën me numrin më të lartë të leukociteve (PMN); 9. Laboranti bën përpunimin e mostrës sipas udhëzimeve të mikrobiologut; 10. Mostrat e përpunuara vendosen në termostat në kushte të caktuara inkubimi varësisht nga lloji i testit dhe sipas udhëzimit të përdorimit të tyre; 11. Mikrobiologu lexon dhe interpreton testet e performuara dhe regjistron të dhënat përfundimtare të testimit;
[VI]	Veprimet e laboratorike të raportimit të rezultatit	1. Laboranti vendos të dhënat e regjistruara në fletëpërcjellëse nga ana e mikrobiologut në sistemin informativ të laboratorit; 2. Laboranti vendos të dhënat në librin e protokollit të laboratorit, respektivisht në databazat përkatëse të laboratorit; 3. Mikrobiologu bën raportimin e rezultateve duke përfshirë verifikimin e saktësisë së analizave të raportuara nga laboranti, të dhënat për patogjenët e identifikuar, testin e ndjeshmërisë dhe çdo koment ose rekomandim shtesë;

Shtojca 1.

Tabela 1. Patogjenet, mediumet ushqyese dhe kushtet e inkubimit.

Shkaktaret	Terrenet standarde	Inkubimi		
		Temp. (°C)	Atmosfera	koha
N. gonorrhoeae	Agar gjak Agar qokolad	35-37	5-10 % CO_2	24-48 h
Enterobakterije,* ***S.pyogenes,**** ***S.aureus,**** ***S.agalactiae****	Macconkey agar Agar gjak	35-37	aerobe	24-48 h